

ULFBORG BØRNEHUS

ULFBORG BØRNEHUS

RAPPORTEN ER HENTET: 05-04-2024
HOLSTEBRO KOMMUNE

RAMBOLL

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INTRODUKTION	3
1.1	Læsevejledning	3
1.2	Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)	5
2	DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN	6
2.1	Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	6
2.2	Pædagogisk læringsmiljø	8
2.3	Samarbejde med forældre om børns læring	9
2.4	Børn i udsatte positioner	10
2.5	Sammenhæng i overgange	11
3	ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN	12
3.1	Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)	12
3.2	Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	13
4	DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	15
4.1	Alsidig personlig udvikling	15
4.2	Social udvikling	17
4.3	Kommunikation og sprog	18
4.4	Krop, sanser og bevægelse	19
4.5	Natur, udeliv og science	21
4.6	Kultur, æstetik og fællesskab	22
5	EVALUERINGSKULTUR	24
5.1	Evalueringskultur	24
5.2	Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan	25
6	UDVIKLINGSPLANER	26

1 INTRODUKTION

I Danmark går størstedelen af alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte børns generelle trivsel og udvikling.

Siden 2004 har alle dagtilbud arbejdet med en pædagogisk læreplan, hvis formål er at opstille mål for børns udvikling, læring, trivsel og dannelse inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten på dagtilbud blev der på baggrund af dagtilbudsaftalen "Stærkere dagtilbud – alle skal med i fællesskabet" i 2017, vedtaget en ny lovgivningsmæssig ramme i 2018 for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. Ændringerne tager udgangspunkt i det samlede forslag om en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper udarbejdede i 2016.

Udarbejdelse af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på lokale udfordringer, styrker og kompetencer og de er en ledelsesmæssig beslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de fastsatte rammer i loven og af kommunalbestyrelsen.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

1.1 Læsevejledning

I denne læreplansrapport kan der læses om dagtilbuddets pædagogisk praksis suppleret med forskellige resultatvisninger. Resultatvisningerne skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede og skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:

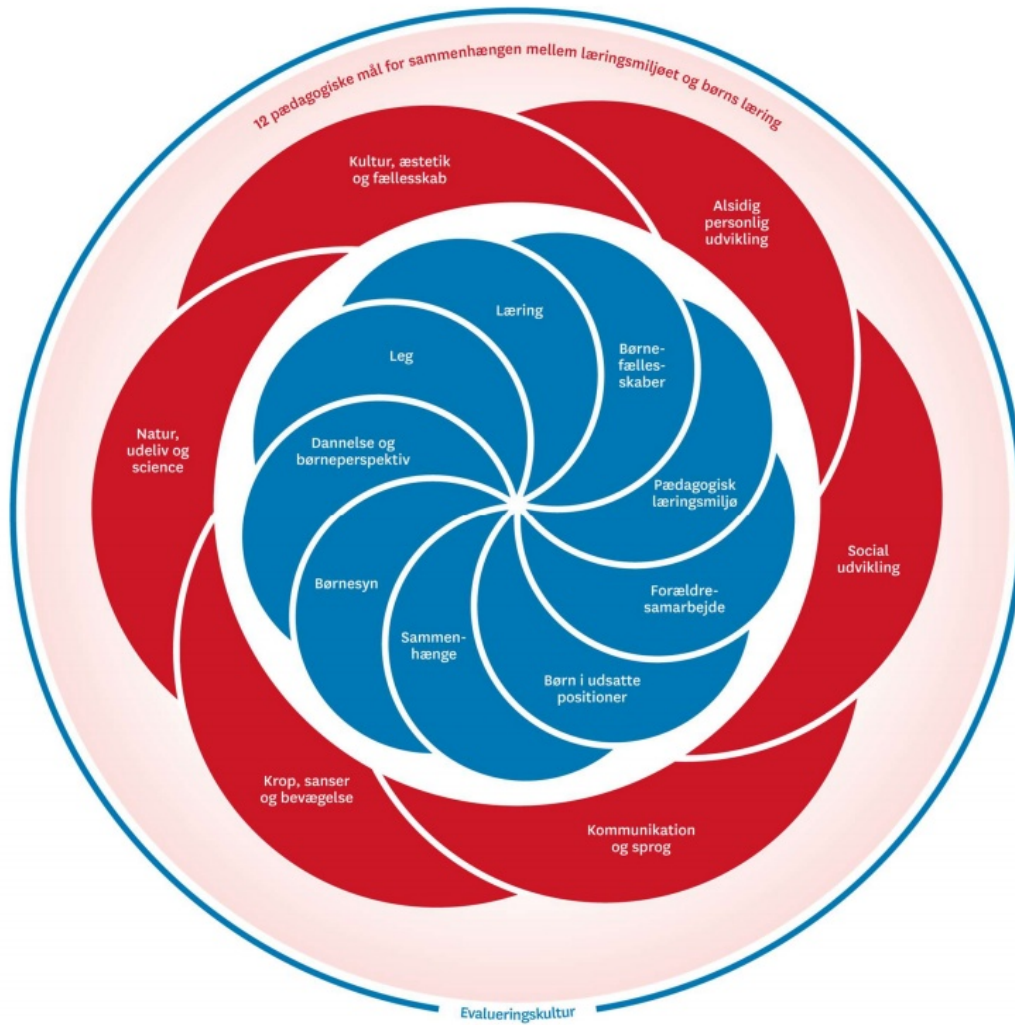
Resultater fra dagtilbuddets dialogvurderinger

Under afsnittet om læreplanstemaerne suppleres dagtilbuddets beskrivelse med en graf for fagpersonalets vurderinger af børnenes kompetencer på de enkelte læreplanstemaer. Grafen er opgjort som et simpelt gennemsnit, hvor svarerne på de enkelte spørgsmål tillægges en værdi fra 1 til 4, hvor 1 er "Kan ikke endnu" og 4 er "Kan".

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

1.2 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)

Ulfborg Børnehus er en spændende integreret institution med børn i alderen 0-6 år.

Børnehuset er normeret til 12 vuggestuebørn og 54 børnehavebørn, men vi er imellem 48-70 børnehavebørn året igennem.

Børnehuset er beliggende Holmegade 40 i Ulfborg. Der er ansat 15 pædagogiske medarbejdere.

Vi anser legen for at være vital for barnets dannelse. I vores planlægning har vi fokus på både voksenstyrede aktiviteter og børnenes frie leg, hvor der sker meget læring, udvikling og dannelse som menneske

Vi har masser af plads og mange kroge, hjørner og små huse, hvor legen kan udfolde sig. Her sikres at miljøerne afspejler og er tilpasset de forskellige læringsprocesser der er i gang.

I Ulfborg Børnehus er familien og det enkelte barn omdrejningspunktet.

Vi er optaget af, hvordan vi kan være med til at danne og socialisere barnet som en del af gruppen. Vi arbejder anerkendende, støttende og udviklende, således at børnene mærker nærvær og omsorg.

Vi arbejder gruppeopdelt, således at barnet har sin base i en gruppe blandede 3-6 årige. Derudover kan barnet være en del af andre grupper på tværs. Det kan både være aldersopdelte grupper, men også grupper som støtter dennes udvikling og læring. fx. sproggrupper, motorikgrupper, legegrupper mm. Vi arbejder med udgangspunkt i det, der rører sig i børnegruppen og deres behov, det er en af måderne hvorved vi sikre pørneperspektivet. Vi arbejder med forskellige temaer.

Vi indkorporerer her de pædagogiske læreplanstemaer med afsæt i det pædagogiske grundlag. Vi er bevidste om, at temaerne ofte overlapper hinanden og vi sikre igennem arbejde med evaluering at vi kommer omkring alle temaerne.

Vi har igennem hele året 2 gange om ugen særlig fokus på de børn der skal starte i SFO 1. maj.

Vi er certificeret DUÅ institution, et evidensbaseret program, hvor fokus er på det positive samvær.

Udelivet prioriteres højt og legepladsen benyttes bevidst som rum for gode lege- og læringsmiljøer. Der er mulighed for alle former for fysisk udfoldelse, så den grovmotoriske udvikling konstant stimuleres. Der er mulighed for at eksperimentere, fordybe og undre sig med elementerne vand, luft, ild og jord.

I forbindelse med at vi arbejder med Hjernen og hjertet og herunder dialogprofiler, undersøger og vurderer vi børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse ud fra de 6 læreplanstemaer. Dette foregår i samarbejde med forældrene.

I børnehuset arbejder vi med at de voksne har positioneringer, hvor de voksne har forskellige roller, således at der altid er en voksen, der har mulighed for at blive fordybet i en aktivitet med en gruppe børn, det kunne for eksempel være at spille en hockey-kamp, gå på jagt efter insekter eller konstruktionsleg. Der er også en voksen, som hjælper børnene med at komme på toilet, giver plaster på, og hjælper børn ind i en leg, hvis barnet ikke lige har fundet nogen at lege med endnu. Der er en voksen, som har overblikket over, hvad der foregår rundt omkring på vores store legeplads med mange kroge, så der ikke er nogen går rundt, savner sine forældre eller mangler nogen at være sammen med. Der kan også være en voksen, som sætter lege i gang, som mange børn kan deltage i på en gang, som gemmeleg, fangeleg eller sanglege.

2 DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

2.1 Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring, Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig. De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15)

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn i Ulfborg Børnehus

Hvert barn er unik, har forskellige behov og forskellige måder at lære på.

Vi inddeler derfor ofte børnene i mindre grupper, hvor de som individ bedre kan komme til udfoldelse. Hvis vi ser børnenes interesse, går i en anden retning, justerer vi vores praksis. Så kan det være aktiviteten får et andet indhold og vi vil så observere, hvordan det nu går.

Der er forskel på ligestilling og lighed. Den voksne har en viden og en erfaring, som barnet ikke har. Det betyder ikke, at vi ikke er lige værdige, men blot at vi ikke er på samme niveau. Børnene skal behandles ligestillet. Men vi skal som voksne både turde gå foran og vise vejen, ved siden af (være nysgerrig og undersøgende sammen med barnet) og lade barnet gå forrest.

Vores tilgang skal være anerkendende, så børnene føler sig set, hørt og forstået.

Dette børnesyn er grundlæggende i vores pædagogiske praksis og skulle gerne udtrykkes i de efterfølgende eksempler. Dannelse og børneperspektiv:

Eksempel fra Praksis:

I Ulfborg Børnehus arbejder vi med børnenes dannelse blandt andet ved at holde samlinger, hvor vi øver forskellige færdigheder, såsom at vente på tur, lytte til hinanden, at turde tale foran andre, holde koncentrationen/fokus rettet mod et fælles emne og være en del af et fællesskab med alt, hvad dette indebærer.

I Maj-gruppen arbejdes der med emnet følelser. Børnene er for tiden meget optaget af rokketænder, da mange af børnene oplever at få deres første rokketand. Derfor er de voksne opmærksomme på at inddrage denne interesse i den fælles samlingsstund. Ud fra et børneperspektiv har de voksne udvalgt, at månedens sang er rokketand-sangen. Den synges som det første til samling, og børnenes synger med så godt, de kan. Derefter finder en af de voksne et billede frem af et barn, der viser en følelse. Hun beder børnene bruge en stille finger, hvis de har et bud på, hvad barnet på billedet mon føler. Der ryger mange fingre i vejret, og børnene øver sig i at være stille, imens de spændt venter på, det bliver deres tur til at sige noget. Det første barn siger, at barnet på billedet har tabt en tand! Den voksne spejler barnet og svarer, at det ser det da godt nok ud til. Den voksne gør meget ud af, at alle svar, børnene kommer med, kan bruges, så det bliver et trygt fællesskab at være i for børnene. Flere børn byder ind, og samtalen glider over i, at man kan være glad, når man har tabt en tand. Hvad kan man mon ellers blive glad af?

Læring

Praksiseksempel fra :

Læringsperspektivet er inkorporeret på mange forskellige plan i Ulfborg Børnehus. Et eksempel herpå: På en af grupperne bliver der arbejdet med temaet "Fugle". De voksne har udarbejdet en overordnet plan for, hvad temaet skal indeholde f.eks. at der er forskellige fugleracer, hvordan ser en rede ud og hvordan bygges den, lægger fuglen æg eller føder den unger osv. Børnene har været delt op i mindre grupper og arbejdet med emnet gennem alt lige fra at læse i bøger, se små filmklip til at gå på opdagelse i naturen og beskæftige sig med emnet gennem kreativitet. Ligeledes er der til fællessamling blevet sunget den samme fuglesang så længe temaet varede i sin planlagte form. Der er dels blevet planlagt nogle aktiviteter ud fra emnet, men der er også blevet taget udgangspunkt i barnets initiativer. Et eksempel på børnenes egne initiativer: Der er blevet læst bøger om fugle bla. om storke. Efterfølgende leger børnene noget af det de har læst om, at de er storke der flyver fra Afrika, de bygger reder osv. Børnene har været optaget af at dele deres nye viden med forældrene, der så igen har taget del i emnet sammen med deres børn hjemme. Det har de gjort ved at kigge og lytte efter fugle. De har fundet fjer og æggeskaller som børnene har taget med hen i børnehaven, hvor der så igen er blevet snakket om og tegnet fugle.

Børnefællesskab:

Eksempel fra praksis:

To formiddage om ugen er "Majgruppen", hvilket er de kommende førskolebørn samlet på tværs af stuerne. På den måde bliver der skabt rum for nye legerelationer og venskaber. "Majgruppen" går fra og er samlet i andre fysiske rammer end de sædvanlige og er ligeledes samlet omkring andre aktiviteter. På de dage og eftermiddage, hvor børnene er på deres respektive grupper opleves det i højere grad, at de søger hinanden i de børnefællesskaber og relationer de har fået etableret på tværs. Man kan således ofte se en gruppe fra forskellige stuer sidde fordybet i en konstruktionsleg eller en gruppe ligeledes blandede fra forskellige stuer, der leger en madlavningsleg ved et af legehusene.

De voksne er opmærksomme på at hjælpe alle børn ind i et børnefællesskab samt præsentere fællesskabet for de børn, der umiddelbart ikke giver udtryk for at ønske at være en del af den sociale interageren med andre børn. Et eksempel kan være drengen, der altid sidder og graver/leger i sandkassen alene. Her kan man invitere ham ind i en leg som andre har igang og hvor der sagtens er plads til flere. En anden løsning i dette tilfælde er at den voksne inviterer sig ind i den leg han er i færd med og dermed ad den vej udvide legen med flere børn.

Vi har i Ulfborg Børnehus flere læringskasser som man kan tage i brug netop for at styrke bl.a. "Børnefællesskabet".

Disse læringskasser har et indhold, der er lige til at gå til og finde frem. Det kunne f.eks. være en kasse med dyr, der kan findes frem til leg i f.eks. sandkassen.

Leg.

Eksempel fra praksis:

I Ulfborg Børnehus indbyder legepladsen til leg i mange forskellige kroge og med mange forskellige muligheder. Her opleves både den frie leg og den rammesatte leg. I begge typer af leg har de voksne et ansvar ift, hvordan legefællesskaberne blandt børnene udvikler sig og om der er børn, der har brug for støtte for at alle kan trives i legen. Pt arbejder vi med en bevidstgørelse af vores positioneringer i leg både ift barnet individuelt og børnene i grupper. Dette gør vi for at hjælpe barnet til at lykkes i legen. Gennem legen udvikler barnet sig bl.a. sprogligt og socialt.

Eksempel fra praksis:

3 børn leger mor, far og barn, et fjerde barn iagttager legen og fjoller lidt rundt omkring de tre børn. her kan den voksne ved at gå foran hjælpe barnet ind i legen ved at finde en rolle til barnet, som de 3 andre også synes er en god idé. Derefter trækker den voksne sig i baggrunden. Da de 4 børn har leget far, mor, barn og hund i lidt tid, har børnene brug for hjælp til at få en udvikling i legen igen. Den voksne bidrager med et forslag om at familien kan tage på bustur til dyreparken. Der er pludseligt flere børn der gerne vil være de dyr familien skal se på. Således ændrer legen sig til at være dyrepasse der skal passe dyrene. Flere børn bliver nu inkluderet i legen.

Voksensinitieret leg

På legepladsen er en af de voksne i gang med at lege gemmeleg med en gruppe børn. Der er børn med fra alle grupper. Da den voksne spørger, hvem der gerne vil tælle, er det næsten alle børn, som har lyst. Sammen aftales det, at to af børnene kan tælle sammen, og så må det gå på tur, så alle, der har lyst, får lov. Mens de to børn tæller, løber de andre børn og den voksne ud for at gemme sig. De yngste af børnene har brug for at gemme sig sammen med den voksne, mens de større børn gemmer sig forskellige steder på legepladsen. Den voksne og de yngste børn bliver hurtigt fundet, selvom de virkelig har gjort sig umage med at være helt stille. Øv, så må der øves på følelsesreguleringen, når det var lidt træls, at man ikke vandt denne gang.

"Nu vil jeg tælle!" råber et af børnene. Ikke endnu! Først må vi øve os på at have tålmodighed og lede efter de børn, der endnu ikke er fundet. Børnene koncentrerer sig om opgaven, de samarbejder om at lede efter de sidste børn. Der bliver snakket om, hvor de mon kan være.

2.2 Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23)

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I Ulfborg Børnehus vil vi have opmærksomhed på barnets trivsel, læring, udvikling, relationer og dannelse.

Det er vigtigt at få skabt en genkendelig hverdag for børnene. Det er vigtigt, at vi som voksne kan skabe mulighederne for vekselvirkning mellem børneinitierede lege, voksenstyrede aktiviteter og rutinesituationer. Vi vil skabe rammerne for det pædagogiske læringsmiljø både ude og inde, således at det giver mulighed for at indrage barnets perspektiv og deltagelse. Vi deler børnene op i mindre grupper for at skabe optimale rammer for at styrke barnets trivsel, læring, udvikling, relationer og dannelse. Vi griber børnenes initiativer og hjælpe med at motivere og bygge videre på disse.

Eksempel fra praksis:

Et barn er i garderoben i færd med at finde sit regntøj frem og er insisterende på at få den voksne til at give ham det på. Under hele forløbet med at få regntøjet på taler den voksne med ham og guider ham i at få regntøjet vendt rigtigt, få benene i, trukket regnbukserne op osv. Drengen går glad ud med kommentaren ”Jeg har selv taget tøj på”.

For at kunne skabe lignende erfaringer for barnet i lignende situationer arbejder vi bl.a. med at vente på tur, vigtigheden af at lytte til hinanden og vise hensyn. Vi holder dagligt samling, hvor bl.a. genkendelighed, fællesskabet og opmærksomhed på hinanden er i fokus. Vi italesætte og anerkende de følelser barnet har/giver udtryk for i løbet af dagen.

Gennem italesættelse vil vi støtte barnet i at sige fra og til i de situationer, hvor et barn har brug for det, men samtidig vil vi være opmærksomme på det barn/de børn der bliver sagt fra overfor. Vi vil hjælpe barnet med at indgå i etablerede og kendte legerelationer, men også hjælpe barnet ind i nye legerelationer. Vi har udarbejdet et skema til de voksnes positionering på legepladsen. Her er en af positioneringerne at være opmærksom på og hjælpe de børn, der har brug for det til at indgå i en legerelation.

I forhold til det pædagogiske læringsmiljø vil der indgå en kommunikativ og sproglig indsats. Vi vil derfor gennem forskellige læringsmiljøer have fokus på den sproglige udvikling. Der bliver på de forskellige stuer udarbejdet SMITTE-modeller, hvor der gennem de planlagte aktiviteter også ligger et sprogligt fokus.

Gennem leg både inde og ude på legepladsen vil vi som voksne arbejde med vores positioneringer: gå foran, ved siden af og bagved.

Vi vil lave læringskasser som vi vil bruge i mindre grupper, med materialer der kan understøtte behovet for de forskellige udviklingsområder f.eks. indhold med fokus på sproglig udvikling. På denne måde kan vi sikre at barnet indgår i et børnefællesskab, hvor det kan støttes i læring, men også få gode oplevelser med at lykkes.

Vi vil sørge for, der er læringskasser tilgængeligt både inden for og ude på legepladsen. Der vil være læringskasser som kan bruges sammen med en voksen, men der vil også være læringskasser, som kan findes frem for at hjælpe med at støtte op omkring eller videreudvikle en leg på barnets initiativ. Hvis en gruppe børn leger med f.eks. lastbiler kan man finde en kasse frem med dyr som kan være med til at skabe udvikling i legen enten med barnets initiativer eller med den voksne som motivator og inspirator.

2.3 Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25)

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Inden barnet starter i vuggestue eller børnehave, modtager familien et velkomstbrev med information om stuen, barnet skal gå på og med information om, hvordan og hvornår, stuen kan kontaktes for et forbesøg. Her er også billeder af personalet på stuen, så både forældre og barn har set de voksne, inden barnet starter. Herefter kommer familien typisk på besøg, så de kan se stedet og hilse på de voksne, der skal passe på barnet, når det er i vuggestuen eller børnehaven. Dette giver et godt udgangspunkt for det kommende forældresamarbejde om barnets trivsel og læring. Velkomstbrevet er udarbejdet i det pædagogiske udvalg, som består af samarbejde imellem personale og repræsentanter fra forældrebestyrelsen, herefter er brevet godkendt af den øvrige forældrebestyrelsen og medarbejder gruppe.

Vi holder opstartssamtale med forældrene ca tre måneder efter, at barnet er startet i vuggestuen eller i børnehaven. Her tages udgangspunkt i dialogprofilen og sprogtesten. Det er en dialog mellem pædagogen og forældre om, hvordan de har oplevet opstarten i vuggestue eller børnehave, og omkring barnets trivsel. Her italesættes det også, hvis der er noget, der bekymrer pædagogen og/eller forældre. Der kan laves aftaler i forhold omkring barnet, der skal arbejdes med. Det kunne for eksempel være en lur, der skal udfases, at der skal arbejdes mere med sproget eller noget helt andet for at understøtte barnets trivsel og læring bedst muligt.

Når barnet nærmer sig skolealderen, bliver forældrene i november, inden opstart i skole i maj måned, tilbudt en samtale, som igen tager udgangspunkt i dialogprofil og sprogvurdering. Her går dialogen på barnets trivsel og læring i børnehaven samt det næste store skift i barnets liv, nemlig overgangen fra børnehave til skole. Her kan det drøftes med forældrene, hvis der er noget, der bekymrer, og hvad vi vil arbejde med i børnehaven fremadrettet, indtil barnet skal i skole.

Ved behov kan forældre og pædagogen altid bede om et møde, hvis der er noget, der bekymrer i forhold til barnets trivsel, og som der er brug for en ekstra indsats omkring. Det kunne for eksempel være udtalevanskeligheder, noget adfærdsmæssigt eller noget motorisk, hvor der er behov for ekstra hjælp udefra.

I den daglige dialog med forældrene har personalet fokus på at møde forældrene med de gode og sjove fortællinger om, hvad deres børn har oplevet i løbet af dagen. Her gives også vigtige beskeder videre, hvis barnet f.eks. er faldet og har slået sig, om barnet har sovet middagslur osv. Vurderer vi, at der er sket noget, hvor barnet har brug for at blive tilset af en læge eller at forældrene har brug for at få besked med det samme, ringer vi altid til forældrene umiddelbart efter episoden.

Vi inviterer forældrene på forældre kaffe fire gange om året, hvor de kan sætte sig og få en kop kaffe og en lille snak, når de henter deres barn/børn. Vi inviterer til sommerfest med fællesspisning og juleklippedag samt andre særlige arrangementer. Der er altså arrangementer løbende over året, hvor forældre inviteres med ind i børnehaven. Der afholdes også arbejdsdag to gange årligt, hvor det er frivilligt for forældre at deltage. Det er understøttende for børnenes trivsel og læring, at forældrene også får mulighed for at mødes med hinanden og lære hinanden at kende. Vi lægger billeder og tekster på Aula om hverdagen og særlige begivenheder i huset, som forældrene kan se og læse om. Vi er som personale tilgængelige på Aula, hvor forældrene kan skrive beskeder til os, hvis der er brug for det.

2.4 Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26)

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Vi har omkring vores børn et tæt samarbejde med både forældre og tværfaglige teams, der gør at vi bliver tidligere opmærksomme på børn i udsatte positioner. Når vi oplever, at et barn er i en udsat position, udarbejder vi ud fra DUÅ en udviklingsplan, som har fokus på at afhjælpe det.

Vi tager udgangspunkt i barnets ressourcer og kompetencer for at arbejde hen i mod at alle børnene har en oplevelse af at være en del af et børnefællesskab. Vi vil i praksis skabe muligheder for at tilgodese børn i udsatte positioners behov og muligheder for trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi vil skabe læringsmiljøer for børn i udsatte positioner ved bl.a. at opdele børnene i mindre grupper i lege- og aktivitetssituationer samt ved at være tæt på, hvor det kræves for at støtte barnet. På denne måde vil vi sikre at hensynet til det enkelte barns behov for støtte i f.eks. sproglige, motoriske, sociale sammenhænge kan tilgodeses og samtidig understøtte dem i at danne relationer til hinanden.

Alle børn kan på forskellige tidspunkter, længere- eller korterevarende, og i forskellig grad være i en udsat position. Her er det vores opgave som personale at gøre os umage med at forstå børnenes intentioner med det, de gør, så vi kan hjælpe dem bedst muligt ud af den udsatte position.

Praksiseksempel:

Tre drenge løber rundt på stuen, der er fart over feltet med hurtige fødder og høje stemmer. Den voksne ser, at de øvrige børn på stuen bliver generet af uroen, som de tre drenge skaber omkring sig. Drengene befinder sig lige nu i en udsat position, da de opfører sig uhensigtsmæssigt i forhold til de sociale spilleregler, der gælder på stuen. Den voksne sætter ord på, at drengene godt nok har meget energi i kroppen, der gerne vil ud, hun inviterer dem om at følge med ind i stuens lille rum, da der ligger en masse stort motoriklegetøj på gulvet, som hun virkelig godt kunne bruge et par stærke børn til at hjælpe med at samle op, helst nogle børn med meget energi i kroppen. Drengene smiler, de vil gerne hjælpe den voksne med opgaven. Der bliver ryddet op på rekordtid, og den voksne og børnene taler om, hvor godt det var, at de havde så meget energi og var så stærke, for så kunne de i fællesskab klare en hård opgave. Drengene befinder sig nu ikke længere i en udsat position, da de får hjælp til at følge de sociale spilleregler på stuen på en hensigtsmæssig måde, der inkluderer dem. Hermed bliver de ikke gjort forkerte, men bliver i stedet værdsat for det, de bidrager med til fællesskabet.

I børnehuset arbejder vi med positioneringer, hvor de voksne har forskellige roller, således at der altid er en voksen, der har mulighed for at blive fordybet i en aktivitet med en gruppe børn, det kunne for eksempel være at spille en hockey-kamp, rollelege eller sætte sig med perler og lave armbånd. Der er også en voksen, som hjælper børnene med at komme på toilet, giver plaster på, og hjælper børn ind i en leg, hvis barnet ikke lige har fundet nogen at lege med endnu. Der er en voksen, som har overblikket over, hvad der foregår rundt omkring på vores store legeplads med mange kroge, så der ikke sidder nogen og græder et sted uden at blive trøstet. Der kan også være en voksen, som sætter lege i gang, som mange børn kan deltage i på en gang, som gemmeleg eller fangeleg.

Vi arbejder med disse positioneringer for at have bedre mulighed for at hjælpe børn, som ellers er i risiko for at havne i en udsat position.

2.5 Sammenhæng i overgange

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til overgange.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27).

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til overgange? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

SAMMENHÆNGSKRAFT I BØRNS OVERGANGE. -Samarbejdsaftale mellem Ulfborg skole og Ulfborg børnehus **Det løbende samarbejde**

Samarbejdet omkring overgange indledes i juni måned, i året inden planlagt skolestart.

Der afholdes møder i juni og september, hvor der følges op på overblikket over de kommende skolestarter og læringsmiljøer, som der er samarbejde om. Skoleleder indkalder

Deltagelse i hinandens praksis

Skolen deltager i Maj-gruppen 2 gange i løbet af april og ligeledes er børnene inviteret på besøg på skolen 2 gange. Et personale fra børnehaven deltager på skolen i overgangen.

Vi mødes med førskolegruppen fra Sneglehuset et par gange i foråret, inden børnene starter i førskole sammen.

Fælles tema for at lette overgangen (genkendelighed)

Pædagog fra børnehus og lærer fra skolen holder samarbejds møde i februar for at planlægge fælles tema. Dagtilbud indkalder.

Plancher lavet af børnene

Børnehuset udarbejder sammen med børnene plancher, ud fra snak med børnene omkring emnerne:

Hvad glæder du dig til når du skal over på skolen?

Hvad kommer du til at savne i din børnehave?

Skolen bruger plancherne i børnenes opstart til at være opmærksomme på:

Hvad er børnenes forventninger til skolen? Og børn, som kan være ked af det savne en tæt voksen eller kammerat.

Børnehuset etablerer løbende samarbejde ml. forældre, og de relevante fagpersoner, der er et behov hos et barn, herunder:

- Børn med særlige behov, fx ift. sprog
- Børn med behov for særlig opmærksomhed fx ifm. skilsmisse

Ved opmærksomhed på, at et barn kan få behov for udsættelse af skolestart eller afklaring af, om der er behov for et specialpædagogisk skoletilbud arbejdes der efter Holstebro kommunes retningslinjer.

Der lægges en plan for, hvordan dagtilbud og forældre understøtter barnet frem til skolestart.

Børn til Staby skole

Når vi har børn, der skal gå på Staby skole, laver vi en aftale med skolen, om at vi kommer på besøg. Vi holder en overgangssamtale med skolen, hvor det vurderes vigtigt som supplement til materialet i H&H.

3 ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

3.1 Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

"Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn samt evt. hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen?

Hvordan inddrages forældrebestyrelsen i arbejdet med læreplanen?

Forældrebestyrelsen består af forældre, der vil det bedste for Ulfborg Børnehus, og som interesserer sig for det der sker i huset. De stiller spørgsmål, spørger undrende ved tvivl, og de er med i dialog med leder og de personale der sidder med i bestyrelsen om Ulfborg Børnehus' trivsel og læreplaner.

Vi vil inddrage forældrebestyrelsen i arbejdet med at sikre børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse, bla. ved at bestyrelsen deltager i udvalg, hvor vi i samråd med personalet i huset, gennemgår, udarbejder og handler i følgende udvalg.

- **Sundhedsudvalget:**

Forældrebestyrelsen er med til at udforme vores sundhedsstrategi med udgangspunkt i Holstebro Kommunes sundhedspolitik og sundhedsstyrelsens anbefalinger.

- **Pædagogisk udvalg:**

Forældrebestyrelsen er med inde over arbejdet med denne pædagogiske læreplan igennem drøftelse af en del af punkterne i det pædagogiske udvalg.

- **Legeplads udvalg:**

Forældrebestyrelsen er med til at forme og skabe de bedste legemiljøer for børnene i uderummet. Sikre at der er gode muligheder for inklusion, leg og læring.

- **Natur, udeliv og science:**

Forældrebestyrelsen er med til at skabe vores "nye" hus for natur, udeliv og Science, udarbejde et formål med værkstedet ud fra temaet i den pædagogiske læreplan og det pædagogiske grundlag. Der arbejdes med udarbejdelse af Læringskasser, med forskellige materialer til fordybelse f.eks en læringskasse omkring insekter.

I Ulfborg Børnehus vil vi gerne være en del af lokalområdet. Vi vil i 2023 + 2024 samarbejde med forskellige interessanter.

Det gør vi fordi børnehuset er en vigtig del af lokalområde og det kan give børnene indsigt leg, dannelse og udbytte i forhold til læring.

Vestjysk Fritidscenter- vi ønsker at bruge multihallen med vores børn hver mandag formiddag. Her vil vi desuden benytte muligheden for at udstille nogle af vores forskellige projekter, som børnene, så kan gense i hallen sammen med deres familie.

Vi deltager/ tage ansvar i fælles arrangementer, ved for. eks. at pynte hallens juletræ, lave græskar til Halloween til byens fejring. Sammen med Plejehjemmet- Royal run og fastelavn, slå katten af tønden med beboerne.

Vi benytter os af de lokale legepladser og deltager i arrangementer på biblioteket både i Ulfborg og Holstebro.

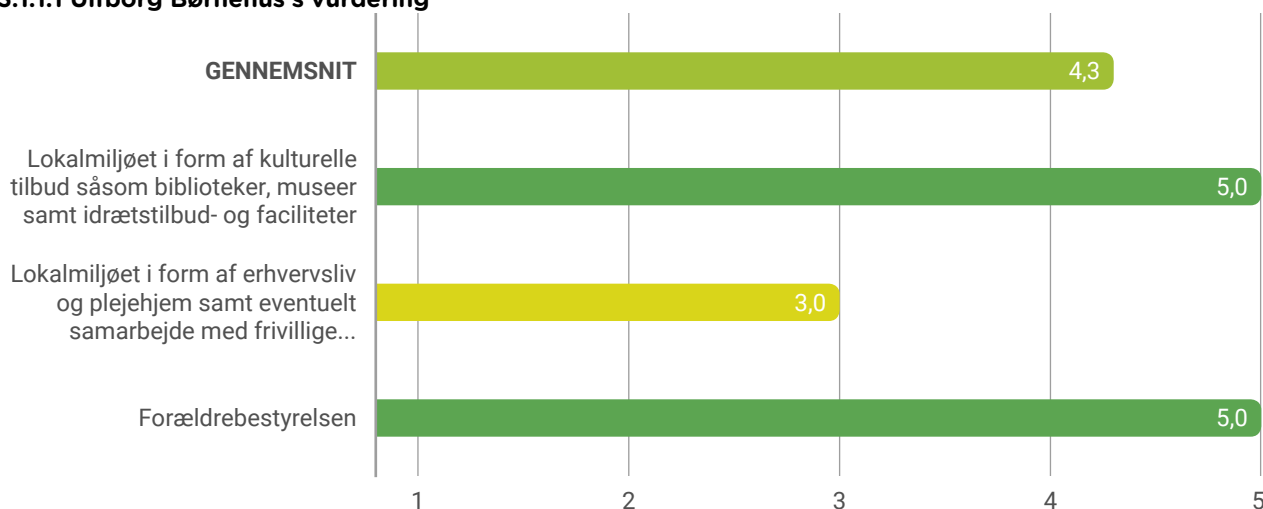
Vi samarbejder med Tinghuset f.eks. Skrallebang og koncert med klassisk musik.

I sommerhalvåret kommer dagplejen og leger på børnehusets legeplads en gang om ugen.

3.1.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Ulfborg Børnehus's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad formår vi at inddrage følgende i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børnene?

3.1.1.1 Ulfborg Børnehus's vurdering

3.2 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30).

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Ulfborg Børnehus er en gammel bygning med stort ude areal med flere muligheder. Her har vi flere udehuse f.eks. "Tante Olgas hytte" og "Tumlehuset", som bliver indraget til leg og læring. Børnehuset har mange mindre rum, som inspirerer til forskellige lege- og læringsmiljøer. Det er vigtigt at have bevidsthed om, at få børnene fordelt i alle husets rum samt at de får hjælp til at komme igang med legen. Vi arbejder på, at de fysiske rammer er tilpasset børnenes interesser og behov med fokus på relationer.

Udtrykket i de æstetiske rammer har afgørende betydning for den måde børnene oplever rammerne, legetøj og dennes betydning og måden børnene håndterer det på. Vi indretter derfor husets små rum med forskellige legestationer, små måtter med motiver osv., så børnene inspireres til nye udtryksformer i legen f.eks. at bygge mad af lego til dukkekrogen i rollelegen. Vi tilpasser løbende læringsmiljøet, så det giver mening ift. børnenes læring, udvikling, dannelse og leg, vi tager udgangspunkt i børneperspektivet.

Personalet har en bevidsthed om, hvor børnene kan stimuleres med hvilke aktiviteter og hermed underbygger den enkeltes udvikling i gruppen. Der arbejdes med læreplanstemaerne på tværs af alder og øvrig gruppering.

Personalet varetager det psykiske børnemiljø på flere måder. Først og fremmest er vi tydelige i vores struktur/rutiner samt vores forventninger til barnet f.eks. i spisesituationen, hvor det tydeliggøres for det enkelte barn, hvor det skal sidde og hvad det skal foretage sig.

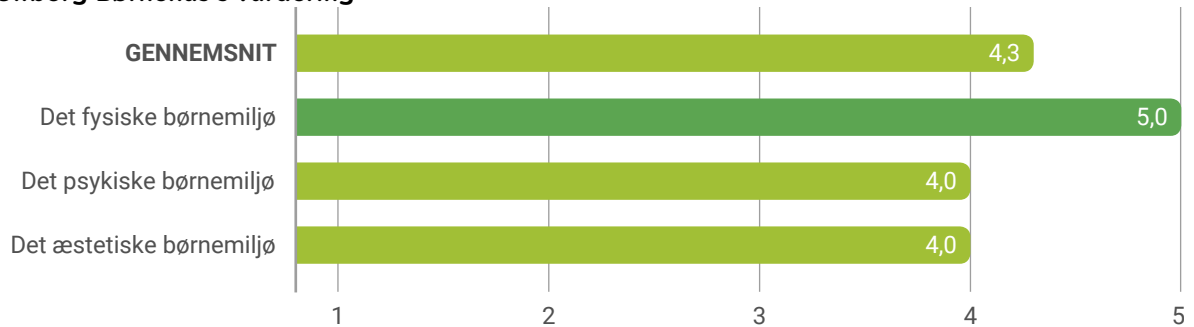
Vi anvender nærmeste udviklingszone og anerkender herunder barnet, for den det er og der hvor det befinder sig udviklingsmæssigt lige nu. Vi er, som voksne, synlige for børnene og viser, at vi gerne vil dem både verbalt og nonverbalt vha. bl.a. kropssprog og kram.

Der arbejdes med DUÅ og DUÅ tegnene, således at børnene opbygger en tolerance og respekt for hinanden og med et tydeligt kodeks for vores måde at være sammen som mennesker på. Uanset om vi er barn eller voksen, anerkender vi hinanden grundlæggende som mennesker.

3.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Ulfborg Børnehus's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad lykkedes det os at skabe et sundt og udviklende børnemiljø indenfor disse tre områder (med inddragelse af børneperspektivet)?

3.2.1.1 Ulfborg Børnehus's vurdering

4 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

4.1 Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmål

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

I Ulfborg Børnehus har vi stor fokus på trivsel, glæde og omsorg for det enkelte barn, så vi i fællesskab får skabt rammerne for, at alle børn kan udfolde sig, udforske det kendte og ukendte og udvikle sig. Vi er meget optaget af vores læringsmiljø, som hele tiden udvikler sig, for at kunne understøtte samspillet mellem børn og det pædagogiske personale og børnene i mellem. Vi arbejder med alsidig personlig udvikling på følgende måder:

Vi tager udgangspunkt i, samt kigger på det enkelte barn og understøtter barnets behov for vejledning og guidning i læringsmiljøerne. Dette gør vi i forhold til, at barnet kan trives, udvikles, dannes og lære.

Vi ser det enkelte barns udfordringer, dets behov for tryghed og omsorg og der tages specifikke hensyn såsom: Vi hilser på barnet med navn, når barnet møder ind i børnehaven om morgenen.

Praksiseksempel:

Det er morgen i børnehaven, og Minna (opdigtet navn) er lige kommet. Den voksne smiler imødekommende til Minna og hendes mor, der afleverer. 'Hej Minna, hvor er det godt at se dig!' Den voksne rækker armene frem og giver hende et kram. Der hilses også på Minnas mor. 'Skal du mon have morgenmad i dag?' Minna ryster på hovedet, hun har spist morgenmad hjemmefra. Til gengæld vil hun gerne have hjælp til at vinke farvel til sin mor. Den voksne går med Minna hen til vinkevinduet, og de vinker farvel til mor sammen. Den voksne og Minna kigger efter mor, og da hun er forsvundet ud af lågen, taler de om, hvad Minna mon har lyst til at gå i gang med. Den voksne giver sig god tid til at tage godt imod i barnet, så barnet føler sig velkommen i børnehaven og får mod på at gå i gang med dagen.

Hjælp til at vinke farvel om morgenen.

Et kram eller brug for at være hos en voksen i løbet af dagen.

Brug for at holde i hånd på legepladsen et stykke tid, indtil barnet finder nogen at lege med.

Vi skal være proaktive ift. udfordrende situationer. Vi bruger redskaberne og strategierne fra DUÅ for at understøtte barnets udvikling og det positive samspil i relationer.

Vi tilpasser dagens rutiner til det enkelte barn og børnegruppen som helhed.

Vi udarbejder udviklingsplaner.

Vi giver plads til det enkelte barn, og anerkender, at alle børn er forskellige. Alle har noget at byde ind med og alle er lige meget værd.

Praksiseksempel:

En voksen og et par stykker af de ældste børnehavebørn spiller Vildkatten. Børnene går meget op i at samle så mange brikker som muligt, for de vil alle sammen vildt gerne være den bedste, og dermed også den, der vinder. Et af de yngste børn vil gerne være med. Det må han gerne. Da han er hurtigst til at finde et af billederne, tager han ikke brikken over til sig selv, men lægger det i stedet på det matchende billede på spillepladen. De andre børn brokker sig, det er ikke sådan, man spiller spillet. Den voksne smiler, og spørger børnene, om man mon kan spille spillet på flere forskellige måder? Det tænker de lidt over. Den voksne spørger det yngste barn, om de mon spiller med reglen om, at man skal lægge brikken ovenpå det matchende billede derhjemme. Barnet nikker, det er sådan, han kender spillet. Den voksne sætter ord på, at nogle gange kan man se forskelligt på tingene, og at det yngre barn ikke har gået i børnehaven så længe endnu, så der er meget, han skal øve sig på. De ældste børn beslutter sig for, at det er okay, at det yngste barn gerne vil lægge sine brikker på spillepladen, det ændrer jo ikke på deres chance for at vinde.

Børnene i dette praksiseksempel går til det samme spil med vidt forskellige forudsætninger og motivationer for at spille, alligevel lykkes det for den voksne at guide børnene i konflikten og skabe plads til, at alle har noget at byde ind med i fællesskabet, og selvom det er noget forskelligt, er det ene ikke mere værd end det andet.

Vi har stor fokus på forældresamarbejdet, i forhold til at få viden om barnet fra deres trygge hjemmemiljø, samt i forhold til at videregive hvad vi arbejder med i institutionen i forhold til udvikling.

Vi arbejder ud fra DUÅs principper om anerkendelse, ros og omdirigering af adfærd. Når vi, som personale, møder en udfordring, laver vi en udviklingsplan for at skabe perspektiv og refleksion over egen praksis og handlinger. Mere personale bliver uddannet i 2023 og vores mål er derfor fremadrettet at anvende udviklingsplaner i højere grad, end vi gør i dag.

På vores personalemøder reflekterer vi i fællesskab over udviklingsplanerne; vi sparrer med hinanden og bruger hinandens faglighed og ideer for at skabe det bedste resultat for barnet.

Vi ser det enkelte barn i øjenhøjde og tager udgangspunkt i dets behov samt liv her og nu. Vi lytter til det enkelte barn, opbygger gode relationer og taget det alvorligt.

På vores personalemøder reflekterer vi i fællesskab over de overordnede pædagogiske planer (SMITTE/læreplaner).

Vi sparrer med hinanden og bruger hinandens faglighed og ideer for at skabe det bedste resultat for børnene.

I børnehuset arbejder vi på, at børnene bliver selvhjulpne i forhold til deres egen hverdag, eksempelvis: selv tager overtøj på, finder deres madpakke i køleskabet, selv klarer konflikter, da det er med til at give barnet selvværd og troen på, at det godt kan mestre eget liv.

Vi skaber miljøer/sætter rammerne, hvor barnet kan udfordre sig selv og prøve nye færdigheder af

Vi skaber læringsmiljøer med henblik på, at der er mulighed for kommunikation og samtale imellem barn-barn og barn-voksen.

Vi har fokus på relationer.

Vi har fokus på, at barnet/børnene bliver mødt af nærværende voksne og voksne der er gode rollemodeller.

Vi har i det daglige pædagogiske arbejde et stort fokus på inddragelse af børneperspektivet.

4.2 Social udvikling

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

I Ulfborg Børnehus arbejder vi på, at lave legemiljøer/stationer, der indbyder til fælles leg og samvær. Vi indretter os på en måde, så børnene kan lege både i små og store fællesskaber, og det pædagogiske personale er observerende og deltagende i legen, så alle får mulighed for at indgå i et legefællesskab. Vi arbejder med social udvikling på følgende måde:

Vores læringsmiljøer opfordrer til leg i sociale fællesskaber, eksempelvis: tumlehuset, dukkekrogen, voksenstyret lege på bakken, togbanen, biltæpper, Bentes værksted osv.

- Vi arbejder med det fysiske læringsrum, så det afspejler det børnene er optaget af. Rummene indrettes sådan, at børnene har mulighed for at lege uforstyrret og derved har god mulighed for at danne relationer igennem legen.

- Vi, som voksne, kan sammensætte legegrupper, sådan at børnene ser og får mulighed for at kunne fordybe sig i lege med forskellige børn evt. sammen med en voksen i starten. - Vi ser på det enkelte barn og dets ressourcer for bedre at kunne understøtte det enkelte barn i de sociale sammenhænge.

- Vi arbejder med/på, at alle børn er en del af fællesskabet, her spiller de sammensatte legegrupper en stor rolle.

- Vi har stor fokus på, at barnet har gode og trygge relationer til børn og voksne i institutionen.

- Vi øver børnene i, at få en forståelse af de sociale spilleregler, ved at arbejde med DUÅ og guide/vejlede børnene i konfliktsituationer; hvordan kommer jeg med i en leg? osv.

- Vi introducerer forskellige regellege for børnene, hvor de opøver kompetencer som at vente på tur, komme først, fange, blive fanget, tabe, vinde osv.

- Vi er rollemodeller i legen og deltager enten via guidning, med beskrivende kommentarer eller som deltager i en børnestyret leg.

- Vi bruger lokalområdet, så meget vi kan. Nogle gange går vi sammen på tur, andre gange går en lille udvalgt gruppe på tur. Det kan være på biblioteket, en gåtur eller til en aktivitet, vi er inviteret til. Det giver en fællesskabsfølelse hos børnene at opleve noget som gruppe.

Den voksne har fokus på relationer og børnenes sociale kompetencer. Den voksne vil gerne skabe rammen for, at børnene bliver nysgerrige på hinanden.

Eksempel fra praksis:

Børnegruppen viser stor interesse for udeliv, så pædagogen vælger derfor at følge deres spor.

På legepladsen ligger der et par ret store grene, som er blevet savet ned. Pædagogen og børnene finder sammen savene frem og går i gang med at save grenene om til brændestykker. Pædagogen og børnene taler om, hvordan det føles i armene at save, at det kan føles hårdt. Børnene er enige om, at de alle har stærke muskler. Når nogen har brug for at holde pause fra arbejdet, giver de savene videre til andre børn. Den voksne italesætter, at børnene deler med hinanden og hjælper hinanden.

Et barn bliver meget træt og sætter sig ned på en gren, så går snakken på, at man også kan hjælpe sine kammerater ved at være den, der holder grenen, så den ikke ruller, at det er også en vigtig opgave. Nogle børn viser stor

udholdenhed i arbejdet, der kommer derfor meget savsmuld frem, der hvor de har savet. Børnene bliver nu nysgerrige på, at der er forskel på farven på barken og på savsmuldet, og at savsmuldet er blødt.

Børnenes opmærksomhed går undervejs fra opgaven til deres fællesskab.

Pædagogen får en større mulighed for at understøtte deres relationer og hjælpe dem til at finde, fortolke og udvide dialogen med dem, ved at følge deres spor /nysgerrighed.

4.3 Kommunikation og sprog

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Kommunikation og sprog er nøglebegreber i Ulfborg Børnehus. Vi anvender DUÅ tegn i vores kommunikation. I alle vores aktiviteter, rutiner og sociale sammenhænge, bruger vi sproget for at understøtte vores og børnenes handlinger. Vi har fokus på at vores fysiske læringsmiljø også afspejler vores fokus på sproget. Vi har fokus på vores egen rolle i sprogtiltagelsen, og vi arbejder med det på følgende måde:

-Vi kommunikerer verbalt, nonverbalt og via vores kropssprog i hverdagen.

-Vi sikrer udarbejdelse af Smitte for at højne kvaliteten af vores arbejde og dermed give os en større frihed til at følge børnenes spor og initiativer.

-Vi skaber læringskasser for at give større frihed og flere muligheder for at målrette vores indsats. Alle læringskasser indeholder bøger over temaet (det kan være historier, opslagsbøger mm). Det vil vi gøre for at sikre en stor inddragelse af sproget. Vi bruger den dialogisk læsning, for at få inddraget børnene i samtale og ikke kun som lyttere.

- Vi arbejder med sprograppen i Hjernen og Hjertet

- Vi skaber små læringsmiljøer, der giver rum til at samtale med børnene. Laver pædagogiske forløb i mindre grupper, hvor vi udarbejder en smitte og læringskasse målrettet børnegruppen. Her vil vi have fokus på den øgede mulighed for samtale omkring det pædagogiske forløb vi har gang i og skabe sammenhæng for børnene mellem børnehaven og hjem,

-Vi holder samlinger og rundkreds på grupperne, hvor der er fokus på sang, samtaler, rim og remser samt bevægelse

- Der arbejdes også med temaer med fokusord sammen med de yngste børn i børnehuset. Vi vil ved alle vores temaer inkludere ord, som hænger fremme, så de kan se af børn og forældre, som er tilpasset til det tema, vi arbejder med i samme periode.

-Vi bruger rutinesituationer som læringsrum for sprogtiltagelse

Vi sætter ord på børnenes og vores egne handlinger i hverdagsrutinerne. Vi sætter ord på overtøjet og handlingen i garderoben. Eksempelvis: tag højre ben ind i flyverdragstens højre ben og pege på benet samtidig. Vi snakker om maden i madpakken. Vi sætter ord på arbejdsgangen, når vi vasker hænder, evt. syng vaske-hænder-sangen.

Praksiseksempel på at sætte ord på hverdagen:

Den voksne går igennem garderoben, hun er på vej til rengøringsrummet for at hente en ny håndsæbe. På vejen stopper hun op, da hun ser fem børn stå tålmodigt i kø foran køleskabet. "Wauw, hvor er I bare gode til at stå helt stille og vente på, at det bliver Jeres tur til at finde madpakken. Jeg bliver helt glad, når jeg kan se, at I gør plads til hinanden." Hun smiler og nikker anerkendende. "Nu har du taget din drikkedunk og madpakke, Dennis (opdigtig navn), og så er det din tur, Elliot (opdigtet navn). Kan du mon nå din madpakke, den er højt oppe!"

-Samarbejder med Talepædagog og PPR.

Vi udvikler vores kompetencer som medarbejder.

I samarbejde med talepædagogen og vores ressourcepædagog, vil vi arbejde i små læringsgrupper med fokus på sproget. I disse små grupper er den pædagogiske medarbejder, sammen med talepædagogen. Den første gang den mindre gruppe børn er samlet, er det talepædagogen, som vil være pædagogisk leder af forløbet. Dette for at den pædagogiske medarbejder har mulighed for at se, hvordan man kan arbejde med målrettet sprogforløbet i praksis. Til de målrettede forløb, vil der blive udarbejdet tema-sprogkasser med fokus på f.eks. ordforråd. Der udarbejdes smitte på tiltagene, så vi efterfølgende får lavet en evaluering, som skal være med til at øge vores kompetencer på sprogarbejdet. Ud over dette konkrete samarbejde med talepædagog og PPR i Holstebro, tilbyder de også:

-Sproginspirerende samtaler, hvor pædagog og forældrene deltager og får nogle hjemmeopgaver til at styrke barnets sproglige udvikling, inden de evt. får tildelt undervisning. Deltager i refleksionsmøder på gruppeplan og på husplan samt sparring til den enkelte pædagogiske medarbejder.

4.4 Krop, sanser og bevægelse

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes krop, sanser og bevægelse? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

At arbejde med kroppen og udforske verden via motorikken er en stor del af det at være barn i Ulfborg Børnehus. Vi har mange tiltag, der tilgodeser netop det at eksperimentere med forskellige måder at bruge kroppen på. Vi går på opdagelse i alle de fornemmelser, vi mærker i kroppen i både ro og i aktiviteter, det kommer til udtryk på følgende måde:

Vi har et tumlehus i institutionen, hvor der tilbydes klatrevæg, bevægelsesfrihed og vild leg, da der er højt til loftet og blødt faldunderlag.

Vi har lejet hallen, hvor der vil være gang i forskellige former for bevægelse. der vil bl.a blive lagt vægt på brugen af redskaber for at udfordre kroppen anderledes, end der er mulighed for i børnehuset.

Vi arbejder med børnenes kropsbevidsthed i form af, at børnene har styr på deres primære og sekundære sanser.

Eksempelvis: er vi bevidste om, at barnet bruger sine primære og sekundære sanser, når barnet løber ned af kælkebakken. Følesansen bliver stimuleret af at mærke underlaget og hvordan skoen/støvlen sidder på foden, samt

forfølelsen af vinden/regnen/solen i ansigtet. Muskel-led sansen bruger barnet, når det skal op og ned i fart under sit løb, hvornår skal barnet løbe hurtigere, og hvornår skal barnet bremse for ikke at falde. Labyrintsansen bruger barnet til at holde balancen med, samtidig med at barnet kan kigge op for at holde retningen ned af bakken.

Når vi planlægger temaer på stuerne, er vi bevidste om, at disse skal indeholde aktiviteter, der understøtter at bruge kroppen, sanserne og giver mulighed for at bevæge sig.

Primærsanseapparat:

Følesansen (taktilsansen),

Labyrintsansen (vestibulærsansen)

Muskel-led sansen (kinæstesis sansen).

Sekundærsanseapparat:

Lugtesansen

Smagssansen

Høresansen

Synssansen

Vi har fokus på vigtigheden i, at børnene udfordres og motiveres til at bruge deres kroppe, på alle mulige og umulige måder, for derved også at udvikle deres hjerner.

Bevægelse, motion og frisk luft er nøglebegreber i vores institution.

Vi har en stor legeplads, som lægger op til at bruge kroppen og sanserne på mange måder. Eks. fra træværksted til sandkasselege, bål og trille ned at vores store kælkebakke. + løbecykel, moon car, gynges og ligge og nyde solen i hængekøjen eller samle små insekter i vores lille skov.

- Vi laver børnegymnastik og sanglege året rundt.

- Vi har øje for, at kropslig uro godt kan betyde flere ting, og tager i disse situationer individuelle hensyn.

- Vi har en uddannet motorikvejleder i huset, som arbejder med individuelle motorikforløb med en gruppe børn.

- Vi snakker om, hvad kropsdelene hedder, og hvor de sidder, gennem bl.a. sanglege.

- Vi har fokus på både grov- og finmotorik, eks. laver perler, klippe/klistre, modellervoks, laver forhindringsbaner med Gønge ting osv.

- Vi laver yoga fx til yoga-julekalender og lærer børnene om stille musik og afslapning/kropsscanning dertil.

- Vandbassin til at dykke fødderne i om sommeren og øve balancen på.

4.5 Natur, udeliv og science

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes natur, udeliv og science? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Vi vil i Efterår 2023/forår 2024 skabe et område i vores børnehus, hvor fokus er på temaet Natur, udeliv og Science.

Vi har en pavilion på vores legeplads, som vi vil lave til et Natur/ Scienceværksted. Der skal være mulighed for her at blive fordybet og udforske det, vi bliver nysgerrige omkring. Vi har en legende og eksperimenterende tilgang, som giver mulighed for, at vi sammen med børnene kan blive klogere på det, som vi bliver nysgerrige på f.eks. hvad sker der hvis en regnorm blive delt i to, når vi graver og rammer den ?

Når man koder en Bibots, kan den så kommen hen på det felt jeg har valgt at sætte min robot på

Vi kobler alle mange af vores øvrige temaer op omkring dette værksted, vi bruger bøger, lpads

Udelivet er en stor del af hverdagen i Ulfborg Børnehus. Vi vil se naturen som et læringsrum og motivere børnene til at være eksperimenterende i og med naturen som redskab. Vi er rollemodeller og forsøger at vække børnenes nysgerrighed i forhold til forståelsen af årsag og sammenhænge i naturen. Vi vil arbejde med natur, udeliv og science på følgende måder:

Vi vil vægte bevægelse, motion og frisk luft højt. Alle børn har brug for disse 3 ting i deres hverdag.

Vi har en skøn natur både i form af vores legeplads, men også tæt på børnehuset, som lægger op til at gå på opdagelse i naturen. Eks. deltager vi i affaldsindsamling, går ture i nærmiljøet og arbejder med projekter og temauger omkring:

De 4 elementer Jord, vand, ild og luft

Bål og bålmad, Jord til bord, Insekter, og bevægelse

I foråret og om sommeren lever vi på legepladsen, spiser madpakker udenfor, tegner og maler, leger med lego, læser bøger i skyggen af træerne osv.

Vi bruger legepladsen dagligt som et ekstra rum.

Vi er meget interesseret i at udforske dyrelivet vi flytter f.eks træstammer for at finde bænkebidder eller leder efter edderkopper og snegle på hegnet.

Vi har en medarbejder, som kommer 2 gange om ugen fra 9-11. Hun laver udelukkende aktiviteter med børnene på legepladsen.

Vi er ude stort set hver dag, nogle gange flere gange om dagen, hele året rundt, således

børnene får forskellige sansestimuli gennem vejret og oplever, at uderummet kan tilbyde forskellige legerum afhængig af årstiderne.

Vi motiverer børnene til, at bruge deres fantasi i udelivet, når de eks. vil lege politi og mangler en pistol, så finder de noget i naturen, som kan bruges, eller vi finder flere ting i naturen, som vi i værkstedet bygger til noget, børnene gerne vil lege med. Det kunne være en guitar, så de kan lege rockband på vores scene på legepladsen.

4.6 Kultur, æstetik og fællesskab

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kultur, æstetik og fællesskab? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Vi arbejder meget med skaberlyst i Ulfborg Børnehus. Vi skaber kunst og kultur sammen med børnene, og sammen går vi på opdagelse i de forskellige traditionelle og kulturelle oplevelser, vi får. Vi er optaget af, at der skal være plads til alle i vores hus, og at alle har en stemme ind i fællesskabet. Vi arbejder med kultur, æstetik og fællesskab på følgende måde:

Vi arbejder med de traditionelle danske højtider i børnehuset:

Fastelavn
Forår
Påske
Sankt hans
Sommer
Efterår
Jul
Vinter

Vi laver kreative udklip, maler og tegner.

Vi synger også sange, der hører sig til den tid på året, vi er i.

Vi dekorerer huset med ting, børnene har lavet, ligesom vi har billeder hængende af børnene.

Vi arbejder med forskellige materialer, når vi er i det kreative hjørne. Herved får børnene forskellige sansemæssige oplevelser, men de får også erfaringer med at arbejde med forskellige materialer.

I træværkstedet skal man bruge flere muskler for at save en pind over, end man skal bruge, når man skal lime et øje på

et stykke karton.

Vi opfordrer børnene til at gå på opdagelse i, hvad materialerne kan bruges til og hvordan de kan sættes sammen.

Leger med modellervoks og abesnot.

Vi bruger ipads til at få ny viden. Eks. lige nu er en børnegruppe optaget af fugle hvordan de bygge rede og deres lyde.

Starte et bål op og forskellige måder at tænde op på.

Vi arbejder med kultur/tradition for de ældste børn i børnehaven. Vi arbejder med, at børnene bliver klar til skolen gennem forskellige projekter og emner, som er målrettet skolestart.

Sidst i april bliver førskolegruppen smidt ud af børnehaven med en smid-ud-fest. De ældste børn smides fysisk ud af lågen, hvor forældrene griber dem på den anden side af lågen.

Vi har i personalegruppen udarbejdet et årshjul, hvor vi har nogle faste planlagte aktiviteter i løbet af året, eks: Besøgsdag for bedsteforældre og venner

Fællesspisning

Jule-klippe-eftermiddag

Arbejdsdage for forældre osv.

5 EVALUERINGSKULTUR

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Hermed forstås, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Hvad siger loven?

- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.
- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Dagtilbudslovens § 9, stk. 2 og 3.

5.1 Evalueringskultur

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø? Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Vi arbejder pædagogisk på stuerne ud fra temaer, som beskrives i en SMITTE-model. Når temaet er afsluttet, evalueres temaet ud fra læreplanstemaerne, hvor vi er/bliver bevidste omkring, om vi kommer omkring alle læreplanstemaerne eller om vi i næste tema skal have et større fokus på f.eks. udeliv og science, hvis det afsluttede tema ikke har haft et særligt stort fokus der. På denne måde kommer vi via vores evalueringer i løbet af året omkring alle læreplanstemaerne fra den styrkede pædagogiske læreplan. Herunder arbejder vi aktivt med at inddrage børneperspektivet, hvor børnenes meninger bliver hørt i både planlægningsfasen og sidenhen i evalueringsfasen, ud fra billeddokumentation, praksisfortællinger og en praksis, hvor vi spørger ind til børnenes synspunkter, og så vidt muligt gør det synligt for børnene, at de er medbestemmende, er de hermed også medevaluerende på de pædagogiske temaer. Vi arbejder altså systematisk med at evaluere vores pædagogiske temaer. Temaerne kører ofte over et par måneder, hvor der rettes til løbende. Den endelige evaluering laves på førstkommande stuemøde, efter temaet er afsluttet.

Når vi har børn på stuerne, der har vanskeligheder med det danske sprog, laver vi en DUÅ-udviklingsplan i forhold til at styrke deres ordforråd. Oplever vi børn/børnegrupper med andre problemstillinger udarbejdes ligeledes DUÅ-udviklingsplaner, som vi arbejder ud fra på stuen. Udviklingsplanerne evalueres eller devalueres efter ca. 1-2 måneder. Udviklingsplanerne tager udgangspunkt i noget, der ikke fungerer, og tjener til, at det pædagogiske personale tjekker praksis efter i sømmene for at se, hvor vi kan skrue på noget i forhold til at hjælpe barnet/børnene i vanskeligheder bedst muligt under de givne rammer.

Større arrangementer, som f.eks. juleklip og forældrekaffe, evalueres og drøftes på personalemøder.

For tiden arbejdes der med personalets positioneringer på legepladsen, hvor der er lavet skema over, hvilke roller, hvilket personale skal udfylde. Her er leder og souchef tovholder på en udviklingsplan i forhold til dette. Den devalueres løbende. Dette kan drøftes og reflekteres over til personalemøder.

5.2 Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Den pædagogiske læreplan kan evalueres ud fra vores SMITTE-modeller, som beskriver de temaer, som vi arbejder med i årets løb. Her evaluerer vi ud fra læreplanstemaerne, altså bliver det meget tydeligt, at vi når omkring det hele, Når man ser på det store billede. Vores evalueringskultur i hverdagen trækker altså fint tråde ud til Den styrkede pædagogiske læreplan.

6 UDVIKLINGSPLANER

Titel	De voksnes agere som rollemodeller og indgår i børnenes initiativer/leg.
Sammenhæng	
Mål	
Tegn	
Tiltag	
Evalueringsform	
Evaluering	
Hvem gør hvad	